

Anvisning inrapportering av remissvar prel mål och ramar, ägardirektiv

Innehåll

Anvisning inrapportering av remissvar prel mål och ramar, ägardirektiv	1
Inledning	3
Tidplan	4
Preliminära ramar 2025, med utblick 2026–2028 (dnr 24KS42)	5
Kalkylförutsättningar 2025 och ställningstaganden vid budgetarbetet	5
Nämndernas kommentarer på ramar	8
Bolagens kommentarer på ägardirektiv	9
Nämnderna och bolagens kommentarer på målnedbrytningar	9
Investerings- och exploateringsbudget 2025 med utblick 2026–2028	10
Investeringsbudget	10
Internbudget och nämndernas verksamhetsplaner	10

Inledning

Vid Kommunstyrelsens sammanträde den 10 juni beslutades om Preliminära ramar för nämnderna. Beslutet innebär att preliminära ramar, ägardirektiv samt mål och målnedbrytningar ska skickas ut på remiss och beredning till nämnder och bolag.

På samma möte beslutade KS även om förslag till investeringsramar för åren 2025 t o m 2028 dnr 24KS23 Dessa fastställdes vid KF den 17/6.

De preliminära ramarna har tagits fram enligt gällande beslut (Kommunplan 2024 komplettering kommunplan dnr 23KS40 och senare av Kommunstyrelsen beslutade fördelningar av kommunbidrag) samt är uppdaterade med yttre förutsättningar; aktuell skatteprognos, pensionsprognos mm. Kalkylen är även uppdaterad med det ovan nämnda investerings- och exploateringsbeslutet.

Nämnder och bolag ska senast den 30 september lämna kommentarer på kommunövergripande mål och målnedbrytningar i mall i Stratsys

GSAB inkl dotterbolag samt Gävle Vatten, fortsättningsvis benämnt bolagen, rapporterar kommentarer på ägardirektiv i avsedd mall i Stratsys senast 29 augusti 2024.

Bolagen ska även lämna in sina budgetunderlag senast den 30 september.

Den slutliga Kommunplanen kommer att beslutas på Kommunstyrelsen den 29 oktober med vidare fastställande i Kommunfullmäktige den 25 nov.

Med anledning av det mycket ansträngda ekonomiska läget i Gävle kommun utgår förutsättningarna i preliminära ramar från att alla nämnder inför 2025 anpassar sin verksamhet till de ramar som har tilldelats enligt kommunplan 2024. Alla nämnder beläggs också med ytterligare krav på anpassning under hela planeringsperioden.

Nämnderna förväntas att besluta kring sina verksamhetsplaner och internbudgetar vid nämndernas sammanträden i december. I och med detta utskick kan arbetet med internbudgeten starta upp i nämnderna. Mer detaljerade anvisningar kring internbudgeten kommer att skickas ut från SG ekonomi efter semestrarna.

Tidplan

Datum	Aktivitet	Kommentar
10 juni	KS beslut att skicka ut preliminära ramar och ägardirektiv på remiss	
17 juni	KF beslut om investeringsbudget 2024–2028	
24 juni	Utskick av anvisning remissvar till kommentarer på prel ramar och ägardirektiv, utskick av prel ramar, ägardirektiv mm	
22 augusti	Ny skatteprognos	Inarbetas i grundkalkyl
29 augusti	Bolagsstyrelserna lämnar remissvar på kommentarer till ägardirektiv	
30 september	Nämnder lämnar remissvar på kommentarer prel mål och ramar,	
30 september	Nämnder och Bolag lämnar kommentarer på kommunövergripande mål och målnedbrytningar	Stratsys
21 oktober	Kommunplan inkl ramar klar för diarieföring	
29 oktober	KS beslut Kommunplan	
25 november	KF beslut Kommunplan	
31 december	Internbudget och verksamhetsplan klar och beslutad i nämnderna	

Preliminära ramar 2025, med utblick 2026–2028 (dnr 24KS42)

Kalkylförutsättningar 2025 och ställningstaganden vid budgetarbetet

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträdet den 4/6 2024 att föreslå Kommunfullmäktige att besluta om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Stark finansiell ställning enligt dessa riktlinjer uppnås enligt lämnade preliminära ramar först under 2028.

Enligt delårsbokslut 1 per 30 april är prognosen att Gävle kommun kommer att redovisa ett negativt utfall på minus 393 mnkr för helåret 2024, vilket är närmare 200 mnkr sämre än budgeterat resultat. Det är främst sänkt prognos för exploateringsverksamheten och underskott i nämnderna som försämrar utfallet jämfört med budget. Med denna prognos kommer den finansiella ställningen uppgå till drygt 43 procent vid årets slut. Samtidigt kommer kommunen att lämna ett negativt balanskravsresultat för 2024, vilket innebär krav på återställning av eget kapital under de kommande tre åren.

Ett underlag har tagits fram för preliminära ramar till nämnderna för åren 2025 tom 2028. Ramarna bygger på gällande beslut samt är uppdaterade med yttre förutsättningar såsom uppdaterad skatteprognos, pensionsprognos mm. Se nedan.

Förutsättningar

Prognostiserat underskott

I kalkylen förutsetts att prognostiserat underskott för år 2024 är återställt, (ca 200 mnkr). Nämnder med negativ prognos beräknas kunna återställa sitt resultat innan årsskiftet.

Reduceringar av ramar

Samtliga nämnder har en generell nedjustering av ramarna motsvarande 1% årligen.

Kostnadsuppräknings

Inflation, löner (inkl central reserv),

- Inflationsuppräkning för 2025 är 1,6 % (SKR) Detta innefattar även hyror.
- Lönekompensation 2025 i kalkylen 3,1% – utlagt 2,8 % på nämnderna och 0,3 % centralt.
- Arbetsgivaravgifter prel 2025, 41,39% (2024 47,18%)
- Internränta för primärkommunen beräknas till 2,5%

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen är samma som i beslutad kommunplan för 2024.

Volymer

Volymförändringar är uppdaterade för Utbildningsnämnden men kan behöva revideras till hösten på grund av förändrade elevtal och födelsetal. För övriga nämnder där volymläpning tillämpas kommer uppdatering att göras efter sommaren.

Skatter och bidrag

Sammantaget har situationen gällande skatter, bidrag och utjämning förbättrats från senaste budgetbeslut.

År	Skatteprognos (mnkr)
2025	+ 95
2026	+104
2027	+ 125
2028	+187

Uppgifterna baseras på SKR:s skatteunderlagsprognos per april 2024.

Skatteprognosen påverkas av befolkningsprognosen, vilken är osäker på grund av kraftigt sjunkande

Pensioner

Med anledning av kraftig inflation och nytt pensionsavtal har Gävle kommun fått kraftigt ökade kostnader för pensioner. Detta påverkar främst åren 2023 och 2024, med en viss nedgång från 2025.

Finansiella poster

Genom att kostnadsräntorna har stigit kraftigt kommer koncernens räntekostnader att stiga under åren framöver. Då Gävle kommun är internbank för koncernen innebär det ökade kostnader men också ökade intäkter. Detta påverkas också av bolagens fortsatta skuldökning. Genom att Gävle kommun i dagsläget är en nettoutlånare innebär det också att ränteintäkterna ökar.

Resultatbudget 2025-2028
Inklusive Finansiell leasing

Belopp i milj kr	Not	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	1	1 328,9	1 406,1	1 488,5	1 456,7	1 520,1	1 517,0	1 423,1
Verksamhetens kostnader	1	-8 494,6	-8 990,2	-8 961,3	-9 007,6	-9 207,8	-9 444,5	-9 687,0
Verksamhetens netto- kostnad exkl avskrivning	1	-7 165,7	-7 584,1	-7 472,9	-7 551,0	-7 687,8	-7 927,5	-8 263,9
Av- och nedskrivningar	2	-359,7	-371,8	-370,1	-135,4	-152,6	-166,2	-175,3
	3	-7 525,4	-7 955,9	-7 843,0	-7 686,4	-7 840,4	-8 093,7	-8 439,2
Skatteintäkter	4	5 945,9	5 999,6	6 009,1	6 265,3	6 508,2	6 780,1	7 056,8
Generella bidrag o utjämn.	5	1 291,1	1 471,3	1 448,0	1 539,7	1 566,4	1 564,8	1 570,7
		-288,4	-485,1	-385,9	118,7	234,1	251,2	188,3
Finansiella intäkter	6	424,3	628,4	613,5	464,2	522,5	602,1	694,7
Finansiella kostnader	7	-363,5	-432,7	-421,4	-304,1	-342,9	-429,0	-506,3
Resultat före extraordinära poster		-227,6	-289,4	-193,8	278,8	413,8	424,4	376,7
Extraordinära poster		-150,0	-79,7					
ÅRETS RESULTAT		-377,6	-369,1	-193,8	278,8	413,8	424,4	376,7
Varav realisationsvinst o exploateringsresultat		33,9	93,4	161,5	120,6	152,2	128,1	11,6
Resultat exkl reavinst, exploatering o garantiförs.		-411,5	-462,5	-355,4	158,2	261,5	296,3	365,1
Krav på ramanpassning för att klara ram 2025					179,1			
Årets resultat					278,8	413,8	424,4	376,7
Reavinst					0,0	0,0	0,0	0,0
Balansresultat					278,8	413,8	424,4	376,7
Resultateffekt som är finansiell leasing					0,0			
Extraordinärt TRV					0,0	0,0	0,0	0,0
RUR					278,8	413,8	424,4	376,7

Årets resultat av skatter och utjämnning 2,03% 3,24% 3,55% 4,23%

Årets resultat senaste åtta åren av skatter och utjämnning

Finansiell ställning:

Eget Kapital	3 656,7	3 257,1	3 415,3	3 676,8	3 973,1	4 338,2
Procent	50,5%	43,6%	43,8%	45,5%	47,6%	50,3%

Nämndernas kommentarer på ramar

Nämnderna skall senast **30 september** lämna kommentarer på preliminära ramar.

Kommentaren lämnas i särskild rapport/mall i Stratsys. Rapporten kommer att öppnas innan 30/6. Mer detaljerade anvisningar kommer att finnas i Stratsys.

Ramarna är nedjusterade med 1 procent årligen. Kommentarererna skall redovisa konsekvenserna för år 2025 samt för hela planeringsperioden, dvs vilka anpassningar som krävs med motsvarande 4 procent nedjustering av ramarna.

Beskrivningen skall även innehålla konsekvenser för en nedjustering av ramarna med 3% redan inför 2025.

Nämnderna förväntas bedriva sin verksamhet inom given budget.

Utifrån de ekonomiska förutsättningar som gäller innehåller de preliminära ramarna krav på kostnadsreduceringar. Den politiska majoritetens ambition är att nämnderna ska fokusera på strukturförändringar, förändrat utförande och förändringar som inte påverkar kunder och brukare.

Nämnderna skall kommentera:

- hur ramarna påverkar nämndernas verksamhet utifrån gällande verksamhet samt ansvar enligt lag och reglemente.
- vilka eventuella verksamhetsförändringar som krävs utifrån ramarna samt också beskriva om det uppkommit nya förutsättningar som inte redovisats tidigare.
- möjligheten att arbeta mot och nå de kommunövergripande målen och aktiviteter i de strategiska programmen.
- Om förändringar krävs som påverkar kunder och brukare, ska detta beskrivas.
- Även om och hur medarbetare påverkas ska beskrivas
- Nämnden skall samverka med andra nämnder om det finns gemensamma beroenden, och därmed ge varandra förutsättningar för sina ansvar.

Bolagens kommentarer på ägardirektiv

Bolagen skall senast **29 augusti** lämna kommentarer på gällande ägardirektiv. Även Gävle Vatten ska lämna synpunkter på ägardirektivet fastän om bolaget är en del i Gästrike Vatten-koncernen.

Direktiven är justerade avseende förväntad utdelning jämfört med utdelningsnivåerna för 2024 och är nedjusterade till nivåerna från 2022.

Kommentaren lämnas i särskild rapport i Stratsys

Bolagen ska kommentera

- Överensstämmer ägardirektivet med gällande verksamhet i bolaget/koncernen eller har nya uppdrag tillkommit, verksamhet upphört mm
- Uppfyller bolaget det kommunala ändamålet om sådant finns för bolaget?
- Finns det omvärldsfaktorer som påverkar bolagets möjlighet att uppfylla verksamhetsmålet?
- Överensstämmer bolagets kvalitetsmått med den huvudsakliga verksamheten i bolaget?
- Överensstämmer avkastningskravet med det övergripande finansiella målet om oförändrad soliditet i kommunkoncernen och hur kravet påverkar bolaget?

Bolagens budgetunderlag

Bolagen lämnar i budgetunderlagen senast den 30 september på sharepoint mapp /Delas med andra/Budget/Budget Bolag/2025.

Uppdaterad excelmappp kommer att laddas upp för resp bolag senast den 4 juli.

Förändring gällande resultatuppföljning och investeringsuppföljning per affärsområde planeras inför budget 2025. Dessa nya affärsområden kommer att kommuniceras av SG Ekonomi under budgetprocessen innan 31 augusti.

Investeringarna ska redovisas per objekt i budgetunderlaget. Kommunfullmäktige ska ta ställning innan principiellt viktiga beslut fattas i de kommunala bolagen. Ett exempel på sådana beslut är beslut om stora investeringar. Se Rådet om kommunal redovisning rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning. Det är Gävle Stadshus som enligt den operativa beslutsordningen ska följa upp investeringar per objekt.

Nämnderna och bolagens kommentarer på målnedbrytningar

Nämnder och bolag ska lämna kommentarer på de målnedbrytningar som tillhör respektive kommunövergripande mål. Kommentarer lämnas i upplagd mall i Stratsys.

De bolag som inte bedriver verksamhet enligt det övergripande målet alternativa målnedbrytningar ska i rapporteringen i Stratsys då skriva "Ej tillämpligt" samt motivera varför med förklaring på respektive målnedbrytning.

Investerings- och exploateringsbudget 2025 med utblick 2026–2028

Investeringsbudget

Investeringsbudget och exploateringsbudget har beslutats i KF 17/6 och är inarbetad i de preliminära ramarna. Större förändringar i budgeten kommer att arbetas in i Kommunplanen.

Internbudget och nämndernas verksamhetsplaner

Nämnderna ska besluta om sina internbudgetar och verksamhetsplaner vid nämnden i december.

Anvisningar för internbudgetarbetet och verksamhetsplaner kommer att skickas ut under augusti månad. Internbudgeten ska vara inrapporterad i ekonomisystemet senast 31/12.

Åsa Wiklund Lång
Kommunstyrelsens ordförande

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör